

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

08.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[«Тисячovesна»: понад тисячу заявок на розвиток української культури. – Віолетта Луньова](#)

[Між храмом і ярмарком: що ми \(не\) робимо з ВДНГ і яким він міг би стати. Розмова з дослідниками. – Ліза Корнейчук](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[З українських маркетплейсів видалили понад 10 тисяч російських і білоруських видань](#)

Медіа

[Президент призначив державні стипендії 18 діячам інформаційної сфери. – Марина Пилипенко](#)

[Президент Зеленський відзначив державними нагородами 37 працівників і працівниць медіа. – Марина Пилипенко](#)

[Конкурс «Честь Професії 2026» оголосив переможців](#)

[У травні росіяни пошкодили редакції у Києві, Тернополі, Запоріжжі та Сумах росія приблизно 90 разів атакувала редакції українських медіа від початку вторгнення, – дослідження ІМІ. – Марина Пилипенко](#)

[Вийшло третє видання книги «Місія: Свобода України» про полеглих медійників і кінематографістів. – Марина Пилипенко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Киянин з імперськими поглядами: хто такий Михайло Булгаков і чому в Києві знесли його пам'ятник. Пояснюємо. – Юрій Мартинович](#)

[Головний літературний тригер українців. Соцмережі вибухнули після знесення пам'ятника Булгакову. \(Булгакова знесли, але в соцмережах він стоїть міцніше, ніж будь-коли\). – Дмитро Дідора](#)

[Про Булгакова. Нам не треба «кенсилити» російських класиків, нам потрібно зняти їх з п'єдесталів. – Андрій Сайчук](#)

Мовні питання

[Українська переважає в культурному контенті та соцмережах – дослідження](#)

Благодійність

[Глядачі «Ветеранів космічних військ» зібрали 1 млн грн на дрони для ГУР. – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[«Це все не матиме змісту, якщо у мене не буде країни». Репортаж з фестивалю «ЧекаFest 2.0» у Львові. – Аліна Колотєєва](#)

[Бароко оживає: у київському Музеї гетьманства проведуть фестиваль поезії](#)

Театр

[Опера про Херсон, Шекспір на рингу, Комахи в Опереті: літні прем'єри київських театрів. – Вікторія Котенок](#)

[У Харкові покажуть виставу Артема Вусика за романом Сергія Жадана. – Олексій Содома](#)

Музика

[В Острозькому замку виступила Рівненська обласна філармонія. – Галина Максимчук](#)

Візуальні мистецтва

[«Voloshyn Gallery» представить роботу Нікити Кадана «Тривога» в секторі Unlimited на Art Basel 2026](#)

[ТИХА ПРИСУТНІСТЬ. Ангеліна Гафинець, Наталія Корф-Іванюк](#)

[8 питань до Марини Гуц \(Щербенко\), яка повертає конкурс для молодих українських художників та художниць «МУХі»](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Зеленський підписав закон про зміни в українському кінематографі. – Дар'я Лобанок](#)

[Фільм про ТЦК став найкращим європейським фільмом на Краківському кінофестивалі. – Наталка Горішня](#)

[Два українські фільми отримали нагороди Краківського кінофестивалю. – Марина Пилипенко](#)

[Головні фільми Docudays UA 2026: що не можна пропустити на фестивалі документального кіно. – Алік Дарман](#)

[Національний конкурс Docudays UA: від загального до конкретного, від конкретного до глобального. – Альона Пензій](#)

[Прості конструкції, на яких тримається світ: у Києві стартував 23-й Docudays UA. – Марина Баранівська](#)

[«Привіт, Влад»: як одна ніч стала фільмом про всіх українців. – Анастасія](#)

Тимусь

Стартує фестиваль еротичного кіно «Best Erotic Shorts-5» в кінотеатрах України
На великі екрани вийде шпигунська пригодницька драма «ГУР: Код «Сікора»
«Лишатися (не) можна»: кошмари і дилеми окупації очима артистів театру. –
Дмитро Десятерик

Просвітництво

Сестри з Луганщини створили найбільше зібрання українських хатніх розписів
XX століття (ФОТО). – Микита Кишиневський

Література. Книговидання

Оголосили претендентів на премію імені Григорія Кочура 2026 року
У США та Німеччині вийдуть книжки Ярини Черногуз і Артема Чеха

Охорона культурної спадщини

У Львові завершили масштабну реставрацію мозаїчного панно 1979 року
(ФОТО). – Микита Кишиневський

Бібліотечна справа. Читання

У Київській духовній семінарії УГКЦ відкрили нову бібліотеку
«Сенс» буде у Львові, «КнигоЛенд» вже у Вінниці: де знайти книгарні?

Міжнародне співробітництво

На Львівщині розпочинаються українсько-польські пошукові роботи для
виявлення останків жертв Другої світової війни. – Марина Пилипенко

Підтримка України у світі

Солістка Within Temptation розгорнула український прапор на фестивалі в
Німеччині. – Микита Кишиневський

Відомий режисер Арі Фольман зніме фільм за романом Куркова

Роман про Україну отримав 60 тисяч канадських доларів від Amazon Canada
First Novel Award. Хто видаватиме його в Україні?

Загальні питання

«Тисячovesна»: понад тисячу заявок на розвиток української культури. –
Віолетта Луньова

Завершився прийом заявок на участь у національній ініціативі «Тисячovesна», започаткованій Президентом України В. Зеленським. Загалом надійшла 1151 заявка у семи культурних напрямках. Загальний запит на фінансування проєктів, бюджет яких складає 4 млрд грн, сягнув 10,8 млрд гривень. Найпопулярніші напрями: аудіовізуальний контент для соцмереж (270 заявок), ігрові фільми та серіали (238), а також документалістика (180). Проєкти надійшли з усієї України, а близько 17% поданих ідей – це дебютні роботи. До 12 червня триватиме технічний відбір: Мінкульт, Держкіно та Держмистецтв перевіряють коректність оформлення документів. Перелік учасників, які пройшли цей етап, оприлюднять на офіційних ресурсах. Від 17 червня по 28 липня відбудеться експертне оцінювання. Проєкти аналізуватимуть п'ять незалежних фахівців за 10 критеріями, серед яких художня цінність, професійність команди, суспільна значущість та інклюзивність. 12–16 серпня пройдуть фінальні пітчінги, під час яких автори презентують свої ідеї комісіям для визначення переможців. Команда Мінкульту України представить детальну аналітику поданих заявок вже 12 червня. Проєкти-переможці отримують державне фінансування на реалізацію культурних ініціатив. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/94951/tysyachovesna-ponad-tysyachu-zayavok-na-rozvytok-ukrayinskoyi-kultury/>

Між храмом і ярмарком: що ми (не) робимо з ВДНГ і яким він міг би стати. Розмова з дослідниками. – Ліза Корнейчук

ВДНГ – один із найбільших і найбільш суперечливих просторів Києва. Збудований у 1950-х як радянська «виставка досягнень народного господарства», він пережив кілька епох, змінив десятки функцій і досі не має чіткої відповіді на питання: чим він є і яким має стати. Цієї весни платформа «Минуле / Майбутнє / Мистецтво» та Центр прав людини та меморіалізації війни KSE презентували міждисциплінарне дослідження «(НЕ)виставка» – спробу системно осмислити роль ВДНГ у культурній спадщині України. Під час презентації вперше за довгий час відкрили для огляду монументальні панно 1950-х років у головному павільйоні. Опубліковано розмову між учасниками дослідження – архітектором О. Биковим, дизайнером Д. Пруткіним та докторкою філософських наук О. Довгополовою – про те, що архітектура ВДНГ розповідає про радянську державу, чому цей простір досі не досліджено належним чином і що з ним робити далі. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vdng-doslidzhennya-kulturnoji-ta-arhitekturoji-spadshchini-kiyeva-315388/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

З українських маркетплейсів видалили понад 10 тисяч російських і білоруських видань

Від початку 2024 року з українських маркетплейсів Prom.ua та Rozetka.ua видалено понад 10,5 тисячі найменувань російських та білоруських книжок, повідомили в Державному комітеті телебачення і радіомовлення України. Докладніше:

<https://chytomo.com/z-ukrainskykh-marketplejsiv-vydalyly-ponad-10-tysiach-rosijskykh-i-biloruskykh-vydan/>

Медіа

Президент призначив державні стипендії 18 діячам інформаційної сфери. – Марина Пилипенко

Президент України В. Зеленський призначив державні стипендії 18 діячам інформаційної сфери. Про це йдеться в указі президента № 452/2026. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250310/2026-06-07-prezydent-pryznachyv-derzhavni-stypendii-18-diyacham-informatsiynoi-sfery/>

Президент Зеленський відзначив державними нагородами 37 працівників і працівниць медіа. – Марина Пилипенко

Президент України В. Зеленський підписав указ про нагородження 37 працівників і працівниць українських та іноземних медіа за їхній внесок у розвиток журналістики та висвітлення правди про повномасштабне російське вторгнення в Україну. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250297/2026-06-06-prezydent-zelenskyu-vidznachyv-derzhavnymy-nagorodamy-37-pratsivnykiv-i-pratsivnyts-media/>

Конкурс «Честь Професії 2026» оголосив переможців

Конкурс «Честь професії», що нагороджує найкращі журналістські матеріали року, оприлюднив список переможців і переможниць 2026 року. Їх обрано з-поміж 1011 матеріалів: 790 – в основних номінаціях та 221 – у спеціальних. Серед текстів є зокрема матеріали про культуру: «Найкраща публіцистика» – В. Курико (Reporters) з матеріалом «Сім'я воєнного стану»; спеціальна номінація «Меморіальний матеріал року» від Платформи пам'яті «Меморіал» – О. Мартинюк (Характер.media та Меморіал) з матеріалом «Ратушні. Легенда про Лицаря і Друїда», Г. Мамонова (Бабель) за матеріал «„Меморіал героїв на Майдані Незалежності перетворився на хаос. Але того, хто почне наводити там лад, уб'ють“. За якими законами живе місце пам'яті в центрі Києва». Докладніше:

<https://chytomo.com/konkurs-chest-profesii-2026-oholosyv-peremozhtsiv/>

У травні росіяни пошкодили редакції у Києві, Тернополі, Запоріжжі та Сумах

У травні Інститут масової інформації зафіксував 23 випадки порушення свободи слова в Україні, з них 10 вчинила росія. Про це йдеться у щомісячному

моніторингу ІМІ «Барометр свободи слова». Серед російських злочинів проти медіа й журналістів – руйнування і пошкодження редакцій, а також кіберзлочини. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-travni-rosiiany-poshkodyly-redaktsii-u-kyievi-ternopoli-zaporizhzhzhi-ta-sumakh/>

росія приблизно 90 разів атакувала редакції українських медіа від початку вторгнення, – дослідження ІМІ. – Марина Пилипенко

Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250303/2026-06-06-rosiya-pryblyzno-90-raziv-atakuvala-redaktsii-ukrainskykh-media-vid-pochatku-vtorgnennya-doslidzhennya-imi/>

Вийшло третє видання книги «Місія: Свобода України» про полеглих медійників і кінематографістів. – Марина Пилипенко

До Дня журналіста в Україні вийшло третє, оновлене та розширене видання меморіальної книги «Місія: Свобода України. Остання зйомка: медійники і кінематографісти на щиті», повідомив автор книги, режисер В. Бігун. Документальний альманах вшановує 237 журналістів та діячів кіно, які загинули внаслідок російсько-української війни. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250312/2026-06-07-vyyshlo-tretie-vydannya-knygy-misiya-svoboda-ukrainy-pro-poleglykh-mediynykiv-i-kinematografistiv/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Киянин з імперськими поглядами: хто такий Михайло Булгаков і чому в Києві знесли його пам'ятник. Пояснюємо. – Юрій Мартинович

4 червня у Києві демонтовано бронзову фігуру М. Булгакова на Андріївському узвозі – монумент, що простояв там майже двадцять років. Рішення стало черговим етапом багаторічної дискусії, що точиться між прихильниками його творчості та тими, хто вважає автора «Білої гвардії» відвертим українофобом і носієм російського імперського світогляду з яким продовжує воювати Україна. Раніше експертна комісія Українського інституту національної пам'яті дійшла висновку, що об'єкти, присвячені Булгакову, належать до символіки російської імперської політики. Але досі для багатьох відкритим є питання про те, ким вважати Булгакова для України – насамперед видатним письменником, який багато років прожив у Києві, чи все ж відвертим противником української державності через його особисті погляди? Автор розповідає про постать Булгакова. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-kiyanin-z-imperskimi-poglyadami-khto-takiy-mikhaylo-bulgakov-i-chomu-v-kievi-znesli-yogo-pamyatnik>

Головний літературний тригер українців. Соцмережі вибухнули після знесення пам'ятника Булгакову. (Булгакова знесли, але в соцмережах він стоїть міцніше, ніж будь-коли). – Дмитро Дідора

Докладніше:

<https://antonina.detector.media/sotsmerezhi/post/225785/2026-06-06-golovnyy-literaturnyy-tryger-ukraintsiv-sotsmerezhi-vybukhnuly-pislya-znesennya-pamyatnyka-bulgakovu/>

Про Булгакова. Нам не треба «кенсилити» російських класиків, нам потрібно зняти їх з п'єдесталів. – Андрій Сайчук

«...Про його щирю ненависть до української мови та Української незалежної держави останнім часом часто згадували. Рідше згадують, що він водночас був радянським письменником, писав різну базграніну на замовлення партії. Наприклад, п'єсу про молоді роки Сталіна. Хоча посмертну славу Булгакову принесли заборонені та антирадянські за духом „Собаче серце” і „Майстер і Маргарита”... Я добре розумію, чому багато моїх знайомих з проукраїнськими поглядами виступили проти демонтажу пам'ятника Булгакову. Але вони помиляються. По-перше, в тому, що Булгаков має якийсь стосунок до України. Не натягуймо цю сову на український глобус, вона від цього репач і розсипається імперським триколом. По-друге, в тому, що сьогодні можна вважати „Майстра і Маргариту” нейтральною „світовою класикою”. Днями на путінському форумі в петербурзі два божевільні маніяки дугін і малофєєв агітували росіян застосувати якнайшвидше ядерну зброю. Вдарити по Україні і, за потреби, по наших європейських союзниках. Свої міркування вони підкріпили цитатою Сатани – з роману „Майстер і Маргарита”. Чи вам справді хочеться після цього цитувати цей твір? По-третє. Ми вважаємо Булгакова світовою величиною, але, можливо, це просто ефект нашої ностальгії? Чогось, що знаємо з дитинства? ВВС включила роман „Майстер і Маргарита” до 100 історій, які сформували наш світ. Мій – точно. Але в цьому списку Булгаков на 68-му місці. Четвертий пункт впливає з третього. Можна скільки завгодно казати, що не обов'язково вибирати: або, умовно, Булгаков, або Орвелл. Може бути і перше, і друге. Але в нашому короткому людському житті реальність така – якщо ви ставите когось на п'єдестал, то іншому вже не буде на ньому місця. Припустимо, якби я був упорядником шкільного підручника з літератури в Україні, яка не воює з росією, то, однак, мусив би обирати, кого втиснути в рамки освітньої програми. Булгаков? Чи Борис В'ян, Семюел Беккет, Пабло Неруда, Чарльз Буковскі, Жак Прев'єр, Гюнтер Грасс... Резюмуючи: нам не треба „кенсилити” російських класиків, нам потрібно зняти їх з п'єдесталів. На наших вулицях, у наших мізках, у наших серцях. Вони не „наші”, вони займають перші місця, які для них не призначалися. І тільки забравши їх звідти, ми зможемо піднести на звільнені п'єдестали тих, хто справді цього заслуговує. Маємо це зробити навіть не для себе. Заради наших дітей, задля їхнього майбутнього». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-pro-bulgakova-nam-ne-treba-kensiliti-rosiyskikh-klasikiv-nam-potribno-znyati-ikh-z-pedestaliv>

Мовні питання

Українська переважає в культурному контенті та соцмережах –

дослідження

Українська є пріоритетною мовою споживання культурного контенту: українською культурний контент найчастіше споживають 82% респондентів, російською – 15%, англійською – 3%. Про це йдеться в результатах всеукраїнського дослідження агенції Research.ua, які презентувало Міністерство культури України. Після початку повномасштабної війни культурний контент українською мовою респонденти стали споживати частіше. 53% повідомили, що роблять це значно частіше, 17% – дещо частіше. Ще 27% споживають українськомовний культурний контент так само, як і раніше, а 3% – значно або дещо рідше. Українську мову також найчастіше використовують в інтернеті й соціальних мережах: 89% опитаних повідомили, що користуються нею у віртуальному просторі. російську в інтернеті та соцмережах використовують 33%, англійську – 19%. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainska-perevazhaie-v-kulturnomu-kontenti-ta-sotsmerezhakh-doslidzhennia/>

Благодійність

Глядачі «Ветеранів космічних військ» зібрали 1 млн грн на дрони для ГУР. – Микита Кишиневський

Український гумористичний дует «Ветерани космічних військ» передав один мільйон гривень на потреби розвідників. За словами гумористів, цю суму вдалося зібрати завдяки відвідувачам їхніх концертів і глядачам розважальних шоу. Докладніше:

<https://shotam.info/hliadachi-veteraniv-kosmichnykh-viysk-zibraly-1-mln-hrn-na-drony-dlia-hur/>

Фестивалі

«Це все не матиме змісту, якщо у мене не буде країни». Репортаж з фестивалю «ЧекаFest 2.0» у Львові. – Аліна Колотєєва

30 травня у Львові вдруге відбувся благодійний музично-освітній фестиваль «ЧекаFest 2.0», присвячений бойовій медицині добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри» та Героїні України І. Цибух із позивним «Чека». Докладніше у репортажі:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-lvovi-vdruge-vidbuvsya-chekafest-2-0-na-chest-irini-cibuh-315385/>

Бароко оживає: у київському Музеї гетьманства проведуть фестиваль поезії

У київському Музеї гетьманства 21 червня стартує «Фестиваль барокової поезії: від Зиморовича до Сковороди». Через літературу, вірші, музику, театр і танці учасники і гості відчують, як і чим жили українці XVII–XVIII століть. Фестиваль має представити високу культуру доби бароко, яка панувала в Україні і таким чином зруйнувати російські і радянські міфи про її містечковість. Заплановано лекції і дискусії. Учасники: Р. Семків, О. Петренко-Цеунова, Н. Федорак та ін. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1077492-baroko-ozivaje-u-kiyivskomu-muzeyi-getmanstva-provedut-festival-poeziyi>

Театр

Опера про Херсон, Шекспір на рингу, Комахи в Опереті: літні прем'єри київських театрів. – Вікторія Котенок

У червні та липні столичні глядачі побачать нові інтерпретації творів Шекспіра, Старицького, Багряного та Хвильового, а також постановки за текстами сучасних українських авторів – Н. Захоженко, О. Михайлова та інших драматургів. Триває і фестивалне життя: Малий театр проведе фестиваль локального мистецтва «Культ Києва». Докладніше про київські театральні події літа, на які, на думку авторки, варто звернути увагу:

https://lb.ua/culture/2026/06/07/743108_opera_pro_herson_shekspir_ringu.html

У Харкові покажуть виставу Артема Вусика за романом Сергія Жадана. – Олексій Содома

У Харкові 24 червня вперше покажуть виставу Дніпровського академічного театру драми та комедії «Месопотамія». Її створено за однойменним романом С. Жадана, а її постановником став харківський режисер А. Вусик. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/mesopotamia-vusyk/>

Музика

В Острозькому замку виступила Рівненська обласна філармонія. – Галина Максимчук

Ексклюзивна концертна програма «Музика в замку» у межах престижного фестивалю «Рівненські класичні резиденції» лунала в Острозькому замку 5 червня у виконанні артистів Рівненської обласної філармонії. Подію було приурочено до 500-ліття від дня народження видатного українського державного діяча, мецената та магната – князя Василя-Костянтина Острозького. Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/1077643-v-ostrozkomu-zamku-vistupila-rivnenska-oblasna-filarmonii>

Візуальні мистецтва

«Voloshyn Gallery» представить роботу Нікити Кадана «Тривога» в секторі Unlimited на Art Basel 2026

«Тривога (Сирени та щогла)» – звукова інсталяція, що поєднує елементи опери та сигналу повітряної тривоги. В основі роботи – переосмислення звуку сирени повітряної небезпеки через відсилання до образу сирен давньогрецької міфології. Інсталяція складається з круглої напівпрозорої білої завіси та металевого стрижня, розташованого в її центрі. Звук поширюється хвилями, чергуючись із короткими паузами. Звукову частину роботи створили

композитори Р. Григорів й І. Разумейко, а виконала її українська мецо-сопрано О. Белкіна. Art Basel триватиме 18–21 червня. Докладніше:

<https://artslooker.com/voloshyn-gallery-predstavyt-robotu-nikity-kadana-tryvoha-v-sektori-unlimited-na-art-basel-2026/>

ТИХА ПРИСУТНІСТЬ. Ангеліна Гафинець, Наталія Корф-Іванюк

Виставка експонується з 5 червня по 4 липня у малій залі галереї «Imagine Point» (Київ). Куратор – О. Малих. Докладніше:

<https://mitec.ua/tyha-prysutnist-angelina-gafynecz-nataliya-korf-ivanyuk/>

8 питань до Марини Гуц (Щербенко), яка повертає конкурс для молодих українських художників та художниць «МУХі»

Премія «МУХі» (від абревіатури «Молоді українські художники») після п'яти років перерви повертається. Проєкт заснувала у 2009 році кураторка та фундаторка простору «Щербенко Арт Центр» М. Гуц (Щербенко). Він тривав до 2021 року – тоді також було випущено книжку з текстами про історію та вплив конкурсу. Від початку головною метою «МУХі» була і залишається підтримка художників та художниць віком від 21 року. У свій час нагороди отримували Є. Самборський, П. Ковач молодший, Д. Кольцова, А. Саєнко, М. Алексєєнко, П. Армяновський та інші. В інтерв'ю М. Гуц (Щербенко) розповідає про те, чому відбувся перезапуск премії та на що варто звернути увагу молодим митцям. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1323693-8-pitan-do-marini-guc-serbenko-aka-povertae-konkurs-dla-molodih-ukrainskih-hudoznikiv-ta-hudoznic-muhi/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Зеленський підписав закон про зміни в українському кінематографі. – Дар'я Лобанок

Президент України В. Зеленський підписав закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки кінематографії». Він передбачає надання Держкіно спеціального статусу, що допоможе зберегти та посилити кадровий потенціал інституції і гарантувати здатність реалізовувати держполітику у сфері кінематографії. Також зміни в законі удосконалять систему державної підтримки кіноіндустрії, допоможуть створити додаткові можливості для розвитку національного кіновиробництва, сприятимуть залученню інвестицій та розвитку міжнародного співробітництва. Серед основних змін передбачається: стабільне фінансування сфери кінематографії на рівні не менше 0,2% видатків загального фонду державного бюджету за попередній рік; фінансування проєктів на етапі розробки сценарію та поворотна фінансова допомога; запровадження «націрбейтів» (тобто, якщо виробник знімає фільм за власні кошти й досягає успіху в прокаті, держава повертає 30% від касових зборів на виробництво наступних фільмів); державне фінансування кваліфікаційних робіт студентів; скорочення паперового документообігу та перехід до електронних ресурсів; розробка фільмів, які мають бути доступними для людей з порушеннями зору та слуху; вдосконалення системи кешрбейтів

для залучення іноземних студій і міжнародних партнерів; осучаснення термінології. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/zelenskiy-pidpisav-zakon-pro-derzhpidtrimku-kino-novi-mozhливosti-dlya-galuzi-315390/>

Фільм про ТЦК став найкращим європейським фільмом на Краківському кінофестивалі. – Наталка Горішня

Короткометражна стрічка режисера М. Засєєва, створена у копродукції України та Франції, отримала приз журі на 66-му Краківському міжнародному кінофестивалі як найкращий європейський ігровий фільм. Завдяки цій нагороді «Пасхальний день» має статус кандидата на премію Європейської кіноакадемії у категорії «найкращий короткометражний фільм». Події картини натхненні реальною історією, що розгортається у Великодню неділю. Двоє працівників ТЦК, Петро та Андрій, повільно їздять Києвом у пошуках чоловіків призовного віку. Вони зупиняють Сашка, юнака, який тільки-но вийшов з під'їзду. За правилами його мають одразу доставити на медкомісію, але Сашко наполягає: спершу йому потрібно нагодувати kota та освятити паску. Чоловіки погоджуються, і починається неспішна подорож містом, сповнена дрібних побутових деталей, тихих суперечок і кумедних моментів. Докладніше:

https://zaxid.net/film_pro_ttsk_stav_naykrashhim_yevropeyskim_filmom_na_krakovskomu_kinofestivali_n1638723

Два українські фільми отримали нагороди Краківського кінофестивалю. – Марина Пилипенко

Окрім стрічки «Пасхальний день», перемогу здобула картина «Тиха повінь» Д. Сухолиткого-Собчука – в міжнародному конкурсі документальних фільмів. Режисеру було присуджено «Срібний ріг» за фільм «високої художньої цінності». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250309/2026-06-07-dva-ukrainski-filmy-otrymaly-nagorody-krakovskogo-kinofestyvalyu/>

Головні фільми Docudays UA 2026: що не можна пропустити на фестивалі документального кіно. – Алік Дарман

Протягом 5–12 червня в Києві та онлайн у рамках фестивалю покажуть 82 стрічки з 36 країн. Автор обрав найцікавіше, на його думку, з програми і розповідає, куди варто піти насамперед. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/docudays-2026-u-kiyevi-klyuchovi-programi-filmi-ta-novi-formati-festivalyu-315379/>

Національний конкурс Docudays UA: від загального до конкретного, від конкретного до глобального. – Альона Пензій

Українські стрічки широко представлено в різних програмах: DOCU/СВІТ, DOCU/КОРОТКО, МІЦНІ КОНСТРУКЦІЇ та у спеціальній програмі АРХІВ ВІЙНИ/ФРАГМЕНТИ ОПОРУ, де зібрано роботи діючих військовослужбовців. Та цілісна картина про сучасне документальне кіно не можлива без перегляду DOCU/УКРАЇНА. Авторка у своєму огляді цієї програми аналізує 5 картин, які увійшли до неї цього року. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/06/743098_natsionalniy_konkurs_docudays_ua.html

Прості конструкції, на яких тримається світ: у Києві стартував 23-й Docudays UA. – Марина Баранівська

Про відкриття заходу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250311/2026-06-07-prosti-konstruktsii-na-yakykh-trymaietsya-svit-u-kyievi-startuvav-23-y-docudays-ua/>

«Привіт, Влад»: як одна ніч стала фільмом про всіх українців. – Анастасія Тимусь

Після світової прем'єри на Visions du Réel фільм «Ілюзія тихої ночі» О. Черних, до створення якого долучилися кілька десятків операторів і сотні учасників open call з усієї України, покажуть у межах національного конкурсу Docudays UA. Докладніше про стрічку:

<https://life.prawda.com.ua/culture/film-ilyuziya-tihoji-nochi-olgi-chernih-prem-yera-na-docudays-ua-315387/>

Стартує фестиваль еротичного кіно «Best Erotic Shorts-5» в кінотеатрах України

Від 18 червня в кінотеатрах покажуть найкращі еротичні історії з усього світу. Покази пройдуть у рамках фестивалю еротичного кіно «Best Erotic Shorts-5». Докладніше про програму:

<https://www.cinema.in.ua/best-erotic-shorts-5/>

На великі екрани вийде шпигунська пригодницька драма «ГУР: Код «Сікора»

Стрічка, заснована на реальних подіях та натхненна історіями героїзму й винахідливості офіцерів Головного управління розвідки Міністерства оборони України, готується до виходу в прокат восени. Її створює українська кінокомпанія «F Films» у співпраці з «ТРО Медіа» за підтримки Державного агентства України з питань кіно, у партнерстві з Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України, за сприяння UnitedContentHub, В&Н Film Distribution та ICTV2, офіційний партнер Київстар ТБ. Режисером і виконавцем головної ролі виступає А. Сеїтаблаєв. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1077487-na-veliki-ekrani-viide-spigunska-prigodnicka-drama-gur-kod-sikora>

«Лишатися (не) можна»: кошмари і дилеми окупації очима артистів театру. – Дмитро Десятерик

Документальна стрічка С. Зейналова «Лишатися (не) можна» оповідає про життя Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру імені Миколи Куліша та про вибір: рятуватися чи опиратися окупації до останнього? Докладніше у відгуку:

<https://detector.media/kritika/article/250276/2026-06-05-lyshatysya-ne-mozhna-koshmary-i-dylemy-okupatsii-ochyma-artystiv-teatru/>

Просвітництво

Сестри з Луганщини створили найбільше зібрання українських хатніх розписів ХХ століття (ФОТО). – Микита Кишиневський

Рідні сестри А. Ільченко і С. Ославська створили артбук «Квітки. Велика книга про хатні розписи», що містить найповніше зібрання зразків українського народного малярства першої третини ХХ століття. Авторки проєкту народилися та виростили в нині окупованому Сіверськодонецьку. Анна – документальна фотографка та режисерка. Світлана – журналістка, репортерка й письменниця. У 2020 році сестри об'єдналися у творчий колектив Old khata project. Їхня нова книга стала продовженням попередньої роботи. У 2023 році сестри видали свою першу фотокнигу «Old Khata Book», присвячену сільській архітектурі. Тепер дослідниці зосередилися на роботі з архівними матеріалами. У новому виданні авторки вперше зібрали унікальні копії замальовок та фотографії «заквітчаних» хат. Матеріали охоплюють різні регіони: Наддніпрянщину, Слобожанщину, Запоріжжя, Причорномор'я та Поділля. Книга має 312 сторінок. Видання також розповідає історії дослідників і дослідниць, які збирали ці зразки в селах понад століття тому. Багато з цих науковців згодом було репресовано, й авторки прагнуть повернути їхні імена сучасному читачу. Книга розрахована не лише на українську аудиторію. Усі ключові тексти у виданні мають переклад англійською мовою. Джерело:

<https://shotam.info/sestry-z-luhanshchyny-stvoryly-naybilshe-zibrannia-ukrainskykh-khatnikh-rozplysiv-khkh-stolittia-foto/>

Література. Книговидання

Оголосили претендентів на премію імені Григорія Кочура 2026 року

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило імена претендентів на здобуття премії імені Григорія Кочура у 2026 році. Номінанти: Н. Горішна за переклад з польської мови збірки «Adam Mickiewicz, Sonety»; В. Мельник за переклад з польської мови драми Юліуша Словацького «Кордіан»; В. Радчук за навчальний посібник «Мистецтво перекладу». Докладніше:

<https://chytomo.com/oholosyly-pretendentiv-na-premiuu-imeni-hryhoriia-kochura-2026-roku/>

У США та Німеччині вийдуть книжки Ярини Черногуз і Артема Чеха

В американському видавництві Arrowsmith вийде англійський переклад поезії Я. Черногуз, а в німецькому видавництві Klett-Cotta – книжка А. Чеха «Гра в перевдягання». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-ssha-ta-nimechchyni-vyjdut-knyzhky-iaryny-chornohuz-i-artema-chekha/>

Охорона культурної спадщини

У Львові завершили масштабну реставрацію мозаїчного панно 1979 року (ФОТО). – Микита Кишиневський

У Львові завершено масштабну реставрацію цінного мозаїчного панно «Збір винограду». Відтепер врятований твір монументального мистецтва доступний для огляду на території мистецького простору Jam Factory Art Center. Твір опинився під загрозою знищення через аварійний стан будівлі колишнього винзаводу на Погулянці, де він розміщувався від самого початку. Оригінальне полотно було створене ще у 1979 році львівськими художниками Г. Кічулою і Я. Шереметою. Над збереженням та відновленням мозаїки протягом року працювала велика команда, до якої увійшли понад 20 фахівців-реставраторів. Панно складається з 624 глазурованих кахлів і займає загальну площу понад 30 м². Докладніше:

<https://shotam.info/u-lvovi-zavershyly-masshtabnu-restavratsiiu-mozaichnoho-panno-1979-roku-foto/>

Бібліотечна справа. Читання

У Київській духовній семінарії УГКЦ відкрили нову бібліотеку

У Київській Трьохсвятительській духовній семінарії УГКЦ освячено нову бібліотеку та читальну залу. Глава УГКЦ Блаженніший Святослав подякував добродійцям, які передали книжки для бібліотеки. У семінарії зазначають, що бібліотека працюватиме для студентів і дослідників богословської літератури. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyivskij-dukhovnij-seminarii-uhkts-vidkryly-novu-biblioteku/>

«Сенс» буде у Львові, «КнигоЛенд» вже у Вінниці: де знайти книгарні?

Мережа «Сенс» відкриє свою першу франшизу у Львові, а у Вінниці вже відкрито нову книгарню «КнигоЛенд». Докладніше:

<https://chytomo.com/sens-bude-u-lvovi-knyholend-vzhe-u-vinnytsi-de-znajty-knyharni/>

Міжнародне співробітництво

На Львівщині розпочинаються українсько-польські пошукові роботи для виявлення останків жертв Другої світової війни. – Марина Пилипенко

На території колишнього села Гута Пеняцька, що у межах Підкамінської селищної територіальної громади Золочівського району Львівської області, розпочинаються спільні українсько-польські пошукові дослідження, повідомляє Міністерство культури України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250304/2026-06-06-na-lvivshchyni-rozpochynayutsya-ukrainsko-polski-poshukovi-roboty-dlya-vyyavlennya-ostankiv-zhertv-drugoi-svitovoi-viyny/>

Підтримка України у світі

Солістка Within Temptation розгорнула український прапор на фестивалі

в Німеччині. – Микита Кишиневський

Солістка нідерландського гурту Within Temptation Шарон ден Адель розгорнула український прапор із шевроном 130 батальйону ТрО під час концерту на фестивалі Rock am Ring у Німеччині. Within Temptation підтримує Україну з перших днів повномасштабної війни – долучається до благодійних зборів та записує спільні треки з українськими музикантами. Докладніше:

<https://shotam.info/solistka-within-temptation-rozghornula-ukrainskyu-prapor-na-festyvali-v-nimechchyni/>

Відомий режисер Арі Фольман зніме фільм за романом Куркова

За романом А. Куркова «Пікнік на льоду» (відомий також як «Смерть чужого» / «Death and the Penguin») ізраїльський режисер Арі Фольман зніме повнометражний фільм, повідомляє галузеве американське медіа «Variety». Проект створюється у копродукції німецької компанії bildundtonfabrik (btf) та Anonymous Content. Режисер у картині використовує свою фірмову кінематографічну мову з елементами анімації. Арі Фольман відомий анімаційно-документальним фільмом «Вальс з Баширом» (2008), який було номіновано на «Оскар». Його роботи часто поєднують анімацію з документальним стилем і досліджують теми пам'яті, війни та травматичного досвіду. Фольман вважається одним із найвпливовіших авторів у сучасній авторській анімації. Сам письменник також повідомив, що акторка М. Бакалова зіграє роль Ніни – головного жіночого персонажа в екранізації роману «Пікнік на льоду». Докладніше:

<https://chytomo.com/oskaronosnyj-rezhysjer-ari-folman-znime-film-za-romanom-kurkova/>

Роман про Україну отримав 60 тисяч канадських доларів від Amazon Canada First Novel Award. Хто видаватиме його в Україні?

Українсько-канадська письменниця Марія Рева стала лауреаткою Amazon Canada First Novel Award 2026 за роман «Endling», що вийшов у видавництві Knopf Canada. Переможницю оголошено 4 червня під час церемонії у Торонто. Рева отримала 60 тисяч канадських доларів. Інші автори, чиї книжки увійшли до короткого списку премії, отримали по 6 тисяч доларів. Назва роману перекладається як «останній представник біологічного виду», авторка використовує його як метафору: вимирання природи та знищення людей і культури внаслідок російського вторгнення в Україну. Докладніше:

<https://chytomo.com/roman-pro-ukrainu-otrymav-60-tysiach-kanadskykh-dolariv-vid-amazon-canada-first-novel-award-khto-vydavatyme-joho-v-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm